

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Książd Jan Pałka

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu, półroczna 6\$000; za przesyłką osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Południowej 2-50 dolary; w Urugwaju 3 pezo urugwajskie.

Adres Redakcji „Ludu“: Kurytyba — Avea. Dr. Jayme Reis 115
Adres dla listów: Kurytyba — Caixa Postal 155 Paraná, Brasil

OGŁOSZENIA drobne do 3 cm. wysokości przez jeden łam: do 3-razy należy przysłać 5\$000. — Ogłoszenia płaci się zawsze z góry, inaczej nie umieszcza się. Ogłoszenia można płacić znaczkami pocztowymi.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 200 rejsów

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzyżanowskiego, Kubisa, Majewskiego, w księgarni Dr Rydygiera

Moralne prawa wychodźców

CZY EMIGRANT MA ZACHOWAĆ NARODOWOŚĆ? — BRAZYLJA JEST BARDZO ZADOWOLONA Z POLAKÓW I CIESZY SIĘ, ŻE ICH MA U SIEBIE — OŚWIADCZA SENATOR AMEDO

Niezwykle trudnemi do rozwiązania są sprawy wychodźcze. Emigrant opuszcza swój kraj, w którym się wychował, w którym zostawił rodziców, krewnych, znajomych, a udaje się do innego kraju obcego z początku, gdzie jednakże znajduje lepsze warunki do życia.

Nie zrywając dawnych znajomości i stosunków z krajem z którego wyszedł on lub jego przodkowie, nawiązuje nowe stosunki i znajomości w nowym kraju, który zaczyna uważać także za swój, bliższego, za drugą ojczyznę. Jeżeli nie wtrąca się przymus zewnętrzny, ze strony państwa, wtedy w duszy wychodźcy obok uczuć miłości dla starej macierzy formują się uczucia i dla nowej ojczyzny. O ile uczucia względem starej ojczyzny są silniejsze w pierwszych latach i pokoleniach po opuszczeniu macierzy, o tyle z biegiem lat i pokoleń biorą górę uczucia względem nowej ojczyzny. Przemiana ta jest powolna, łagodna, niejako wypływająca z praw życiowych.

W niektórych jednak państwach źle rozumiana polityka narzuca, względem wychodźstwa, prawa, które usiłują rozdmuchać na poczekaniu uczucia miłości względem jednego kraju, z rażącym pokrzywdzeniem uczuć obywatela względem jakiegoś innego kraju.

Następstwem tego jest przytępienie uczuć patriotycznych, albo też gwałtowna reakcja wprowadzająca zamęt do duszy wychodźcy.

Sprawy wychodźców z tego punktu ujęta doskonale i pchnęła na nowe drogi 15-Konferencja parlamentarna, która odbyła się w ostatnim czasie w Berlinie; brał w niej udział przedstawiciel wszystkich parlamentów na świecie.

Pod przewodnictwem delegata państwa nie zainteresowanego sprawami wychodźstwa, jakim jest Szwajcaria, p. dr Sulzera, konferencja wybrała

specjalną komisję w której zasiadali przedstawiciele krajów, skąd idzie emigracja i delegaci krajów imigracyjnych, to jest przyjmujących emigrację. Do pierwszych należą: Polska, Włochy, Anglia, Niemcy, Hiszpania, Jugosławia, Holandia i inne mniejsze państwa; do drugich zaliczają się: Stany Zjednoczone, Francja, Brazylja, Argentyna i Kanada.

Już na pierwszy rzut oka zarysowały się dwa sprzeczne poglądy:

Podczas, gdy kraje, z których wychodzi emigracja, pragną, by wychodźcy, pomimo, że pracują w obcym kraju, zachowali narodowość, — to znowu kraje przyjmujące, wchłaniające emigrację dążą do jaknajszyszego zaasymilowania wychodźców.

Jedne i drugie mają za sobą poważne argumenty; komisja miała właśnie wynaleźć „ktoś“ środek na uzgodnienie w traktowaniu wychodźców.

Pierwszy kierunek reprezentowany przez delegata Polski, senatora Kurnatowskiego, bronił zasady, utrzymania wychodźcy przy jego narodowości. Wśród wielu argumentów, na pierwszy plan wysunął delegat Polski twierdzenie, że wynaradawianie emigranta nie leży przedewszystkiem w interesie państwa imigracyjnego, gdyż człowiek, któremu odebrano poszucie i przynależność narodową, będącą fundamentem jego moralności, staje się inderferentnym (zobojętniałym) pod względem nowej narodowości i zbliża się bez wahania do komunizmu. Również statystyka wykazuje, że największa liczba zbrodniarzy rekrutuje się z spośród wychodźców gwałtownie zasymilowanych, to jest takich, którzy ztracili swe poczucie narodowe, a nie mogli drogą ewolucji przyjąć za własną narodowość państwa imigracyjnego. To też państwa imigracyjne nie powinny we włas-

nym interesie zdejmować z wychodźcy jego puklerza moralnego, jaki tworzy dlań własną narodowość, a przeciwnie powinny się troszczyć nietylko o asymilację, co właściwie o niezbyt pośpieszne wynaradawianie.

Wrażenie tej argumentacji było wprost porażające. Przedstawiciele państw imigracyjnych ani nie odważyli się przeciwstawić tym wywodom, ani nie wysunęli swoich wniosków. Gdy jeszcze delegat Brazylii — senator Amedo — podniósł, że delegat Polski ma zupełną rację, gdy w swem przemówieniu zaznaczył, że Brazylja stosuje podobną zasadę, wówczas widocznie było, że kwestja narodowości wychodźcy zostanie w myśli polskiego wnioskodawcy załatwiona.

— „Brazylja — mówił senator Amedo — żąda, aby przybysz pracował, był lojalnym wobec państwa, ale do duszy, do myśli jego nie zagłąda i nie każe mu wyrzekać się narodowości. Specjalnie co do polaków, Brazylja jest z nich bardzo zadowolona, cieszy się, że ma polaków u siebie, bo są oni wzorem lojalnych obywateli i dzielnych pracowników. Niechże nam Polska przysła ich jak najwięcej.“

Po tem przemówieniu zapadło w sali głoche milczenie. Ani jeden przeciwnik nie poprosił o głos, a gdy przewodniczący dr Sulzer poddał wniosek delegacji polskiej pod głosowanie, wszyscy — jak delegaci państw imigracyjnych, tak i imigracyjnych — głosowali za nim.

Wniosek ten brzmi:

— „Państwa imigracyjne są zobowiązane uznawać całkowitą swobodę zachowania przez emigrantów łączności z krajem pochodzenia i utrzymania przez emigranta kultury narodowej, bez naruszenia tem suwerenności państwa imigracyjnego.“

Choćby powyższy wniosek niema mowy prawa, to jednak będzie on uwzględniany w ustawodawstwach krajów, a dla wychodźstwa jest wskazówką, jakich praw słusznie mogą się domagać.

chwili uważa za zadanie pierwszorzędnej wagi uporządkowanie i spogotowanie ekonomicznej działalności urzędów konsularnych.

W tym celu została zreformowana organizacja służby ekonomicznej centrali ministerstwa oraz nastąpiło rozgraniczenie zakresu działalności konsulatów i radców handlowych.

Instrukcja w sprawie czynności gospodarczych urzędów konsularnych — opracowana jest w sposób szczegółowy,

Już WYSZEDŁ Kalendarz „LUDU“ i „Przyjaciela Rodziny“

Wspaniała okładka kolorowa, treść urozmaicona i niezwykle ciekawa interesująca, wesela, zabawna i pouczająca. Cena w redakcji i u agentów „Ludu“ 2\$000, pojedynczo wysyłka 3\$000

Jednym z najważniejszych zadań konsulatu jest — według instrukcji — obrona interesów gospodarczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Instrukcja uwzględnia również moment działalności morskiej i nakłada na konsulaty obowiązek nadsyłania raz na rok sprawozdań morskich.

Ford w Polsce rozpoczął budowę fabryk.

Słynny fabrykant samochodów, Ford rozpoczął budowę fabryki samochodów w Polsce. Fabryka Forda w Polsce będzie miała kolosalne znaczenie, ponieważ ma obsługiwać nie tylko wyłącznie rynek polski,

ale także Rosję i inne państwa nadbałtyckie.

Kompanja Forda sądzi, że przez wyrobienie samochodów w Polsce można będzie znacznie taniej je sprzedawać w Europie niż samochody produkowane w Ameryce, a składane dopiero w Europie.

Z innej strony wyłoniła się i ta konieczność, że Polska ograniczyła import samochodów amerykańskich. Ażby nie stracił swego rynku w Polsce, Henryk Ford czuł się zmuszony do pobudowania fabryki w Polsce, którą pragnie uruchomić w czasie jaknajszyszym.

Sprostowanie

W N. 13 piśmka, która od niedawna ukazuje się w Kurytybie p. t. „Polska Prawda w Brazylii“, został umieszczony pełen fałszy artykuł, podpisany pseudonimem „Eskage“.

Niepoczytalny autor tego artykułiku atakuje między innymi Związek Polski i naszego prezesa p. Fr. Lachowskiego, że gospodarz sali związkowej, p. Ignacy Wróbel, jest szykanowany za opiekę nad emigrantami przybywającymi z Polski do Kurytyby.

Wobec powyższego, kategorycznie stwierdzamy, że wywody wspomnianego piśmka są z gruntu kłamliwe, gdyż p. Wróbelowi była tylko zwrócona uwaga, że powinien lepiej dbać o porządek w lokalu Związku. Opiekowania się emigrantami nikt mu nie zabraniał i nie zabrania, więc operowanie tego rodzaju zarzutami jest absolutnie bezpodstawne. Nieporządki w lokalu Związku z winy p. Wróbla zostały stwierdzone protokółarnie na posiedzeniu zarządu w dniu 26 9 — 1929.

Wyjaśnienie powyższe uchwalone na zebraniu Zarządu Związku Polskiego w dniu 16 go października b. r. uważamy za wyczerpujące w tej sprawie, gdyż w żadne polemiki wdawać się nie będziemy.

Zarząd Związku Polskiego w Kurytybie.

Z Brazylii

Paraná.

NIEDZIENE WYBORY

Pomimo wielkich zabiegów komisji wyborczych, wybory naogół tak w stolicy, jako też i w miejscowości tego roku wypadły bardzo blado. O tem świadczy rezultat do tej chwili znany.

Z Partido Republicano	19,780
Eneas Marques	4,541
Barbosa	9,688
Posipissil	4,762
Wallace de Mello	1,404
Heisler	1,682
Barroso	2,400

NOWA POŻYCZKA STANOWA

Rząd parański za pośrednictwem swego delegata komendanta Didio Costa dostał w Londynie pożyczkę w wysokości 3 milionów funtów szterlingów z czego 1:200,000 dostaje Banco do Estado 1:800,000 funtów będzie użyte

na potrzeby stanowe, t. j. na budowę portu Paranagua, inwestycje w Kurytybie i drogę z Jacaresinho do rzeki Paraná.

NOWA FALA EMIGRACYJNA.

Statkiem „Comandante Alcidio“ zjechało znowu 33 emigrantów z Polski. Inspektorjat emigracyjny odesłał ich osobnym wagonem do Kurytyby.

BUDOWA OGROMNEGO PORTU W PARANAGUA.

Według wiadomości doniesionej z Paryża, pewne wielkie przedsiębiorstwo z kapitałem 1 miliona funtów szterlingów ma przedsiębrać budowę portu na wielką skalę w Paranaguá. Do projektowanego portu będą mogły zajeżdżać okręty o pojemności 15,000 ton. Podmurowanie portowe ma być długości na 530 metrów a urządzenie, dźwignie, magazy ny mają być zbudowane według najnowszych wynalazków. Finansowania budowy podejmie się rządowy bank parański wydając tytuły w wy

Wiadomości z Polski

Aresztowanie zamachowca.

We Lwowie policja wpadła na trop zamachowca niejako Jarosława Czyża, który był poszukiwany od 3 lat jako organizator zamachu, dokonanego w r. 1921 na Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego oraz na b. wojewodę Grabowskiego. Był on tym osobnikiem, który w mundurze majora wojsk polskich miał zabezpieczyć zamach Fedaka. Po zamachu u-

ciekł do Ameryki, skąd obecnie wrócił do Lwowa.

Unormowanie działalności konsulatów polskich zagranicą.

Dyrektor departamentu konsularnego w ministerstwie spraw zagranicznych — min. Eukasiewicz — ogłosił okólnik w sprawie ekonomicznej działalności naszych placówek konsularnych, w którym powie dziano, iż Ministerstwo Spraw Zagranicznych w obecnej

sokości 1800,000 funtów szterlingów.

KATASTROFA OKRETOWA W PORCIE PARANAGUA

W ubiegłym tygodniu zawinę do portu Paranaguá statek „Itaituba”, należący do Companhia Nacional de Navegação Costeira. Przy wyjeździe z portu następnego dnia okręt otarł się gwałtownie o skały „Baleia” tak, że okręt groził zatonięciem i wymagał natychmiastowej reparacji.

KURYTYBA. 11-LECIE ODRODZENIA PAŃSTWA POLSKIEGO.

nadechł pamiętny dzień 11-go listopada, rocznica 11-letniego odrodzenia Państwa Polskiego

Staraniem Związków, Towarzystw i Instytucji polskich w Kurytybie w niedzielę, dnia 10-go listopada b. r. ku uczczeniu tej wielkiej rocznicy

11-LECIE ODRODZENIA PAŃSTWA POLSKIEGO

odbędzie się rano Wyścigowy marsz „Junaków” z Quatro Barras do Kurytyby. Przybycie zawodników do mety przy Avenida Luiz Xavier około godz. 8:20, następnie

UROCZYSTE NABOŻENSTWO

w kościele polskim o godz. 10:15 rano a wieczorem na Sali Związku Polskiego

UROCZYSTA AKADEMJA

Na program akademii złożą się:

a) Odegranie hymnów: polskiego i brazylijskiego.

Zagajenie przez p. Dr. Kazimierza Downarowicza konsula Rzeczypospolitej Polskiej, oraz przemówienia dwóch przedstawicieli kurytybskiej Polonii, zaplanowane popisami młodzieży szkolnej.

b) Występy salowe artystów polskich

c) Odegranie utworu przez Związek Amatorów Sceny.

Akademja rozpocznie się punktualnie o 8 godz. wieczorem

Rodacy! w ten dzień drogi sercu każdego Polaka, obowiązkiem naszym jest wziąć udział w uroczystości narodowej.

ZEBRANIE „OSWIATY”

Dnia 28 bm. odbyło się zwykłe miesięczne posiedzenie Zarządu Związku „Oświata” na którym rozpatrywano zaległe rachunki członków jakoteż potrzebę nowych wydań książek i podręczników szkolnych. Nadto uchwalono rozesłać kwestionariusze do towarzystw i szkół na leżących do „Oświaty”, na co już obecnie zwraca się uwagę zainteresowanych z prośbą o dokładne wypełnienie tegoż i zwrócenie tychże do Sekretariatu przed Walnym Zjazdem „Oświaty”.

Sekretariat

Rio de Janeiro. SPIS LUDNOŚCI.

Z Rio donoszą że odbędzie się w roku 1930 spis ludności Brazylii. Pan prezydent już sankcjonował odnośnie prawo i zażądał na ten cel odpowiednich kredytów.

WSPANIAŁA UROCZYŚĆ CHRYSUSA KRÓLA.

W Netheroy odbyła się uroczysta niedziela podniosła i wspaniała uroczystość Chrystusa Króla.

Na ten sam dzień przypadł jubileusz arcybiskupa Sebastiana Leme.

Rano we wszystkich kościołach zostały odprawione uroczyste msze święte zaś po południu w kościele Świętej Anny wyruszyła niezwykle liczna procesja prowadząca przez samego Arcybiskupa.

São Paulo. WYPADKI Z JEDNEJ NIEDZIELI W WIELKIM MIEŚCIE.

W São Paulo polioja zapisała

w swoich księgach ostatniej niedzieli następujące wypadki: Jedną katastrofą samochodową, 2 wypadki usiłowania popełnienia samobójstwa, bardzo wiele drobnych wypadków kłótni, wypadków nieszczęśliwych w pracy, było około 50. wypadków udzielenia pomocy na stacji opatrunkowej Dalej, jeden wypadek tramwajowy spowodowany nieuwagą motorowego, który pośliznął za sobą życie niejakiego Domingos Ferreira, i 5 rannych.

Japońskie Towarzystwo kolonizacyjne w São Paulo „Sindicato Nippo Brasileiro de Colonização” na własnej fazendzie kawowej w północnej stronie tegoż Stanu, w bieżącym roku zebrało 40,000 worków kawy. Przedstawiciele tego T-wa obecnie pertraktują z Rządem parańskim o nabycie dużych terenów w północnej części Parany, celem skolonizowania współrodakami mającymi wkrótce przybyć z Japonii.

Rio Grande do Sul. ZNIKNIĘCIE DŁUŻNIKA.

W Porto Alegre ulotnił się C. W. Schneider, wysoki urzędnik Brazylijsko-niemieckiego Banku. P. Schneider pozostawiał długi u znajomych w wysokości 300,000\$000, których dotąd nie uiścił.

Ze świata. Francja.

WYCHODZCY POLSCY WE FRANCJI ŻADAJĄ SZKÓŁ POLSKICH I KATOLICKIEGO WYCHOWANIA DZIECI.

Robotnicy polscy z Wittelsheim i Bollviller — jak donosi „Wiarus Polski” — zebrani na wiecach, wychodząc z założenia, że szkoła polska na wychodźstwie jest „kamieniem węgielnym” polskości, że ona — poza rodziną — wychowuje i kształci przyszłych obywateli polskich, że od jej kierownictwa zależy kierunek moralny i religijny emigracji polskiej na obozyskach:

1. Żądamy od władz polskich: zakładania szkół polskich w tych środowiskach, gdzie liczba dzieci polskich przekracza liczbę 50;

2. Żądamy, by dla dzieci polskich nauka języka ojczystego, geografii i historii polskiej była przez władze szkolne francuskie uznana za przedmiot obowiązkowy i równoprawny z innymi przedmiotami szkół francuskiej;

3. Żądamy w szkołach polskich wykładów religii w języku ojczystym.

4. Żądamy, by dzieci polskie do pierwszej komunii św. były przygotowywane w ojczystym języku, by w tej mierze polskości naszej młodzieży, duchowieństwu polskiemu pomagali nauczycielstwo polskie.

5. Żądamy, aby na stanowiska nauczycieli polskich na emigracji, przysyłano ludzi moralnych, praktykujących katolików, którzyby przykładem własnego życia wychowywali polską młodzież robotniczą.

Powyższe uchwały naszych rodaków we Francji, dają nam przykład jak powinniśmy miało występować, kiedy chodzi

o bronić szkołę polską, i wychowywanie dzieci w zasadach katolickich.

Czechosłowacja. ŚWIĘTO 11-LECIA NIEPODLEGŁOŚCI CZECHOSŁOWACJI.

Dnia 28 października b. r. nasi bracia Czechosłowacy obchodzili 11 rocznicę ogłoszenia niepodległości swojej ojczyzny.

W ich święcie narodowym wzięli licznie udział Polacy, stosunki bowiem między Polską a Czechosłowacją zawiązują się coraz ściślej i serdeczniejsze.

Podobnie jak Polska, republika Czechosłowacka dokonała w tych 11 latach swej niepodległości wielkich czynów, organizując kraj wewnątrz, zyskała sobie Czechosłowacja należyłą powagę w oczach świata.

Rosja. SOWIECKI KALENDARZ ZNOSI SOBOTĘ I NIEDZIELE.

Z Moskwy donoszą, iż sowiecka Akademia Umiejętności zatwierdziła projekt reformy kalendarza. Według tego projektu tydzień składa się ma z 5 dni. Sobota i niedziela będą z kalendarza wykreślone. Liczba miesięcy pozostaje niezmienną. Jednakże każdy miesiąc liczyć będzie 6 tygodni. Trzydzieste pierwsze dni miesiąca zostają skreślone.

Pięciodniowy tydzień posłużyć ma jako podstawa wprowadzonego pięciodniowego przerwy tygodnia pracy. Według projektu rok składać się będzie z 360 dni pracy i 5 dni wypoczynku, poświęconego uroczystościom rewolucyjnym, które nie będą włączone do żadnego z miesięcy. Dwudziesty dziewiąty luty w latach przestępnych ogłoszony jest dniem uprzemysłowienia. Reforma kalendarza ma być zatwierdzona przez rząd sowiecki.

Peru. PRÓBY KOLONIZACJI POLSKIEJ.

Na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji, minister pracy i opieki społecznej udzielił spółdzielni „Kolonja Polska” w Warszawie — zezwolenia na werbowanie osadników polskich wyłącznie z pośrednictwem spółdzielni w liczbie 200 rodzin (tytułem próby) w roku 1929 i 1930 do parlamentu Loreto republiki Peru.

Będzie to zatem próba kolonizacji polskiej w Peru, ograniczona co do czasu i liczby osadników.

Tytułem pokrycia kosztów organizacyjnych i kosztów inwestycji, podniesionych przez spółdzielnię, „Kolonja Polska”, każdy osadnik obowiązany będzie wpłacić 36 dolarów amerykańskich od osoby, oraz 150 dolarów na koszty przejazdu na miejsce przeznaczenia (razem 186 dolarów am. od osoby). Za dzieci od 2 do 10 lat osadnik wpłaca ogółem 116 dol. am. za dzieci zaś poniżej 2-letni nie się nie płaci.

„Kolonja Polska” uzyskała 220,000 hektarów obszaru na kolonizację. Definitywny tytuł własności otrzyma każdy o-

sadnik z początkiem następnego roku kalendarzowego po osiedleniu się.

St. Zjednoczone. DONIOSŁX WYNALAZEK W DZIEDZINIE LOTNICTWA

Prasa amerykańska omawia obecnie bardzo szczegółowo nowy wynalazek jugosłowiański na Lowra Martulioza, który w dziedzinie lotnictwa będzie miał bardzo doniosłe znaczenie. Zgodnie bowiem z referatami prasy wynalazł Martulioz nowy typ samolotu, który nazwał „hydro hydro-plan”, ponieważ samolot ten może nie tylko latać w powietrzu, ale ponadto zanurzać się w głębinach morskich jak łódź podwodna. Hydrohydroplan Martulioza jest zbudowany ze stali, zamknięty hermetycznie i pędzony z zewnątrz. Ten fantastyczny aeroplan osiąga w powietrzu szybkość 150 kilometrów na godzinę. Pod wodą utrzymuje się dłużej jak łódź podwodna. Amerykańskie władze wojskowe poczyniły już odpowiednie kroki, aby wynalazek ten nabyć dla siebie i zapewnić sobie tajemnicę jego konstrukcji.

RODACY! ZAPISUJCIE SIĘ NA WYBORCÓW!

Iskierki z całego świata.

— Poseł Eustachy Sapieha złożył mandat poselski.

— Sowiety skazały na śmierć 51 osób, pod zarzutem należenia do spisku przeciw Sowietom. Pomiędzy skazanymi znajduje się praeorysza zakon.

— We Francji powstał nowy zakon „Jezusa Roboinika”. Celem nowego zakonu będzie przez współpracę z dozwolonymi przez kościół związkami społecznymi ratować przyszłość społeczeństwa ze strony socjalizmu.

— Niemcy urządzają plebiscyt przeciw planowi Yunga.

— W Niemczech wzrasta bezrobocie; w ostatnim tygodniu zanotowano 790,000 bezrobotnych, to jest o 170,000 więcej niż roku zeszłego w tym samym czasie.

— W mieście S. Paulo umarł dnia 25 października jeden z najwybitniejszych współczesnych literatów brazylijskich poeta i filozof Dr. Amadeu Amaral.

— We Francji przypada jeden samochód na 36-ciu ludzi.

— Wielkie austriackie banki w Wiedniu postanowiły połączyć się w jeden konsern bankowy.

— Radca ambasady sowieckiej w Paryżu Bessedowski złożył skargę w sądzie, że czełkisi chcieli go zamordować i jego trupa w koszu wystać do Moskwy. Kosz już był przygotowany.

— W Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja, której zadaniem było ułożyć rozkład ruchu kolejowego w całej Europie.

— Prezydent Republiki francuskiej powierzył utworzenie gabinetu ministerjalnego p. Daladier, prezesowi partji socjalistów radykalnych.

— W Rzymie zmarł książę Bulow, dawny kanclerz niemiecki.

— Trybunał sądowy w Jerolimie skazał 10 oskarżonych o masakry Arabów na dożywotnie więzienie.

— Ojciec święty odwiedził i poświęcił 4 listopada redakcję i maszyny drukarskie katolickiego pisma „Osservatore Romano”.

— W Czechosłowacji odbyły się 27 bieżącego miesiąca wy-

bory. W Czechosłowacji każdy obywatel zobowiązany jest głosować; uchylający się od tego obowiązku są karani.

— Rząd litewski wyłoczył proces byłemu premierowi Walde-marasowi oskarżając go o roztrwonienie skarbu państwa.

Od Redakcji.

Przyszły numer „Ludu” z powodu uroczystości Wszystkich Świętych i Dnia Zaduszkiego, przypadających w piątek i sobotę; wyjdzie dopiero w przyszłą środę.

Nasze odpowiedzi

P. Filip Jung. — Ist oddaliśmy do Firmy C. Haerdtl która waet wysłapanu wyjaśnienie.

P. Franciszek Fejski. — Redakcja „Ludu” otrzymała 10\$ za pnumeratę od p. Kaz. Stokuckiego.

P. J. Wasilicki. — Żądany adres brzmiał: Consulado do Polonia, Rua Luiz Coelho 6 — São Paulo

P. Ignacy Dyląg wyjechał 26-go października do Cambará.

Wpłacili Panowie: Stanisław Kostrzewicz 10\$, Stanisław Filipak 20\$, „Lud” i „Przyjaciel Redakcji” wysłany, Balbina Belńska 15\$.

Najnowszy europejski system KURSU KROJU I SZYCIA

Zgłoszenia od godziny 11-ej — 14-ej

„ESTEBE”

Praca Coronel Eneas N7 (nat. Praca de Ordem) pierwsze piętro

Obchód Listopadowy w Abranches

Towarzystwo „Krola Wladyslawa Jaglly” z Abranches urzadz dnia 10-go listopada, doroczny obchod 11-letniej rocznicy niepodleglosci Polski, na który zaprasza wszystkie sąjednie towarzystwa z kolonji i z Kurytyby.

Obchod odbędzie się z następującym programem:

O godzinie 9-tej zebranie zaproszonych towarzystw w lokalu. O godzinie 10-tej wymarsz do kościoła na nabożeństwo wraz z muzyką i sztandarami. Po nabożeństwie powrót do lokalu towarzystwa gdzie odbędą się mowy, śpiewy i deklamacje dzieci szkolnych. Po obchodzie zabawa na wolnym powietrzu, szarason, licytacja, kolo szczeci i t. p.

Sekretarz: Aleksander Chotński

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

S. P. Aleksander Janowik

Felicianowska parafia pokryła się żałobą z przyczyny śmierci Aleksandra Janowika, głowy jednej z najliczniejszych i najszlachetniejszych rodzin. Zastępstwo starzec był jednym z założycieli i nietylko naszej kolonii ale i przewodnikiem naszego kościoła, którego był też i jednym z budowniczych. Przez długie lata, jako jeden z głównych członków zarządu komitetu kościelnego i słowem i czynem i przykładem zachęcał parafian do wypełniania swych obowiązków względem kościoła.

W jego pogrzebie wzięli udział nietylko ludzie z miasteczka, ale i wiele miasteczko w z liazji. Muzyka pod przewodnictwem Karla Muszyńskiego grała marsze żałobne, a ks. proboszcz Jankowski przemówił wzruszającymi słowami do obecnych na pogrzebie. W. O. R. M. D. P.

Józef Lempek Sekretarz komitetu kościelnego

POSZUKIWANIA

Wasag Kazimierz poszukuje swych siostr z rodziny Wasag, które miały przebywać niedawno w Vera Guarany.

Poszukiwani, a także każdy, kto by znalazł ich miejsce pobytu jest proszony zawiadomić o tem Andrzeja Mejsa, Leado N. Missiones, Argentyna, lub też do Redakcji „Ludu”.

Maj Stanisław poszukuje swego brata Piotra Maja, który przed rokiem zamieszkiwał w Santa Fe w Argentynie. Poszukiwany a także i inni rodacy, którzyby znali miejsce zamieszkania Piotra Maja, proszeni są podać adres do: Stanisława Maja Porto Lucena, via Guarany, Rio Grande do Sul, Brasil, lub też do Redakcji „Ludu”.

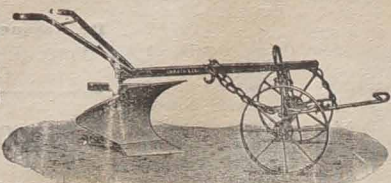
ROLNICY mogą nabyć nawozy sztuczne marki

„Adubo Parana”

u p. Józefa Kazimierza Świerka w PORTO UNIÃO — Santa Catarina.

Koloniści

DOŚWIADZENI
W ROLNICTWIE
UŻYWAJĄ TYL
KO MASZYN OD
FIRMY:



Casa Hackradt
CURITYBA, Rua 15 de Novembro 502.
CAIXA POSTAL 420

Robotnicy

Potrzeba jeszcze robotników do pracy
w Serra u

Cia FORÇA E LUZ
PORTÃO pod KURYTYBA



SKŁAD NASION I JARZYN
Najlepsze nasiona dostać można tylko w składzie

SEMENTEIRA

Wyrabia bukiety, wianki — Rysunków
dla ogrodów i parków i według życzenia

gdzie się mieszal Jawolej skład Witolda Zagallo
wiczca — Travessa Zacharias N 5
Curityba — jest to ulica między placem Za-
charias i Aven Luz Xavier przez którą prze-
chodzi tramwaj Batel.

A. H. & Cia

Nasiona te są zawsze świeże i gwarantowane. — Nasiona wysła się pocztą
i koleją na całą Brazylię. — Ceny są przystępne.

Potrzeba dobrej słu-
żącey do prac domowych.
Rua Nunes Machado 808.
Curityba

OKAZJA

Za małą sumę pieniędzy można kupić
przedsiębiorstwo wyrobione przez Klienta,
na którym można świetnie zarabiać. — Z powodu wyjazdu właściciela
na odpoczynek sprzedaje się to za bezcen.
Informacji udziela się:
Avanida Candido Abreu N 325 —
Curityba

Najlepsza Szkoła Handlowa
Rua Comendador Araujo N 276

Klinika Chirurgiczna
RUA AQUIDABAM N. 66.
Telefon N. 448.

Chorych zamieszcowych przyjmuje się na
stały pobyt, Nowy aparat Roentgena
(Baio-X). Specjalność: choroby chirur-
giczne, kobiece i dróg moczowych.
Dr. Antoni Rydygier

ADWOKACI

Dr. J. Berquó F. Coelho
Dr. Jan Grabski

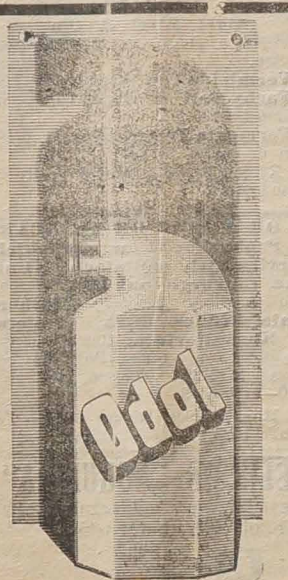
Rua 15 de Novembro 413.
1 ro andar — sala 7
CURITYBA — Paraná — Brasil

ELIXIR 914

1 pastylki 914.

Kilkudniowe zarywanie: 1) Czyści krew,
2) Sprowadza znik przysorów, plam,
swędzenia ran i t. p. 3) Usuwa reuma-
tyzm, ból głowy i gościec. 4) Usunaj objawy
syfilistyczne. 5) Wzmocnia trawienie.
Elixir 914 nie atakuje żołądka, jest
najlepszym środkiem czyszczącym krew,
uznanym przez okulistów i lekarzy cho-
rób syfilistyczny ch.

Dozwolony przez Urząd Zdrowia D. N.
z S. Paulo N 26 z 21 2 - 1916.



Gdyby się wszyscy przekonali o przy-
jemnym zapachu w ustach po czyszcze-
niu zębów odolem, łonego środka hygie-
nicznego do uszy, tymbie nie używali. Sprawa
taką przyjemność w ustach, jak orzeź-
wiająca kąpiel na ciele.

Skład produktów:

- Saude de Mulher
- Bromil
- Neo Neacarina
- Nutrin
- Boro-Boracica

Alberto Silva & Cia.
Rua Comendador Araujo 95
CURITYBA

POSZUKUJE SIĘ CHŁOPCA

od 15 — 17 lat do prac na statku.
Informacji udziela Reinaldo Issber-
ner (w składzie żelaztawia) Praça Mu-
nicipal 15 — Curityba.

Chcesz mieć tanie ale luksusowe MEBLE to udaj się tylko
do najtańszej

FABRYKI MEBLI

LEONARDA WOLIŃSKIEGO

Fabryki: Alameda D. Isabel Nr. 288 (24)

Biuo: Alameda D. Julia da Costa Nr. 53 — Curityba — Paraná
Przyjmuje się obstalunki oraz wykonuje się wszelką pracę w zakresie mebli
różnego stylu: szafy, biura, krzesła i t. p. Styl nowoczesny.
Robota znakomita. Poleca się Rodakom.
Swoj do swego!

APTEKA „TIRADENTES“

Aptekarz: KUNO KLEEMANN

Kurytyba — Praça Tiradentes 37 — Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i apte-
karskich, krajowych i zagranicznych, perfumarii, mydełek, artykułów
gumowych, aulin i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie
i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porady lekarskiej.
MÓWI SIĘ PO POLSKU.

Okazja! Okazja! Nadzwyczajna Likwidacja

Ponieważ chce zamknąć sklep, sprzedają towary jak: szkła, kryształy, brzoń, lu-
stra, żelastwo i inne sprzęty rolnicze, naczynia kuchenne i wiele innych przed-
miotów po cenach wyjątkowo niskich.

CASA DAWID

VIUVA DAVID MIZRAHI

Rua 15 de Novembro (7) teraz 49 — CURITYBA

„A VENCEDORA“

Fabryka cuklerków i karmelków w najlepszych gatunkach
i w papierki owianych.

Cukierki malinowe, kokosowe, migdłowe, cytrynowe, ananasowe, truskaw-
kowe, bananowe, mleczne i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki
specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bar-
dzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się, że
są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACIŃSKI
Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

HOTEL GUANABARA

Jedyny polski Hotel przy głów-
nej ulicy w pobliżu dworca
kolejowego w Kurytybie

Czyste i wygodne pokoje wynajmuje się
wraz z utrzymaniem. Smaczna ciepła i
zimna obiady i kolacje można dostać w
każdej chwili. Kuchnia doskonała. Pier-
wszorządne trunki krajowe i zagraniczne.
Ceny od 6\$000 do 12\$000 dziennie.

Rua Barão do Rio Branco 378,
Telefon 1108.

Właściciele:
Ignacy Mierzwa z Bratem

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich, wiedeń-
skich i paryskich szpitalach.
Praktyka ogólna.

Leczy specjalnie choroby skórne, we-
neryczne, pęcherza i włosów.
Kilka dla dzieci. — Leczy Żylaki
oraz rany na nogach bez operacji.
Leczy sztucznie promieniami Diatermia

Konsultorium i rezydencja:
Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuję od
10 do 12 i od godz. 4-jej do 6-jej.
Rez. Rua C. Araujo 970 — Telefon 44

Głosy naszych Czytelników.

Junak w gościnie Koła Roln.-Oświatowego

Chcąc się podzielić z czytel-
nikami poczytnego pisma „Lud“
wrażeniami z wycieczki „Junaka“
do Afonso Penna, gdzie się
odbyły, zupełnie podobnie jak
cztery lata temu w tem samym
miejsku, piękne popisy sportowe,
proszę Szan Pana Redaktora o
wydrukowanie tych kilku zdań:

Dziękuję zainteresowaniu się za-
rządu Koła Rolniczo-Oświato-
wego, a specjalnie p. Pajewskiego
nad poparciem Junaka, jako
jednego z najstarszych i naj-
bardziej twardych towarzyszy kurytyb-
skich, w niedzielę dnia 20 go bie-
żącego miesiąca sprowadzeni
zostali Junacy i Junaczki do go-
ścinnej kolonii, gdzie od samego
rana witani byli serdecznie. Nie
brakło gości z miasta którzy się
stawili licznie; zaszczyli także
uroczystość swą obecnością pan
Konsul Dr. Downarowicz w to-
warzystwie małżonki i wyższych
urzędników konsulatu z rodzi-
nami.

Punktualnie o godzinie 2-jej
wobec licznie zgromadzonej pu-
bliczności i przy akompanjamen-
cie polskiej muzyki wymaszer-
wały na plac dzielne junaczki
pod przewodnictwem niestrudzo-
nego pana St. Głiszczyńskiego.
Rażno i sprawnie zostały wyko-
nane ćwiczenia gimnastyczne,
które długo były oklaskiwane.
Drugim numerem był występ
szóskiej gimnastycznej na przy-
rzędkach ze St. Kolagą na cze-
le; ćwiczenia karkołome były
oklaskiwane rześcicie, zaprawdę

należy wyróżnić braci Piekarczy
i Karola Domańskiego, który już
4 lata temu, jako mały chłopiec
zadziwiał wszystkich swą spraw-
nością. Po tych ćwiczeniach na
stąpiły tańce, loteria i licytacja
a wkrótce publiczność i orkie-
stra powołane zostały przed bu-
dynek szkolny, gdzie była meta
biegów.

Miały się odbyć zawody lek-
kiej atletyki, sport zaprowadzo-
ny w Junaku przez zaciętego
sportowca Jana Sobocińskiego.
Pierwszy bieg odbył się na prze-
strzeni 150 metrów do biegu sta-
nęło 6-ciu najlepszych Junaków;
już od samego początku prowa-
dzi Sobociński i wygrywa z łatwo-
ścią, będąc świetnie wywiczony-
nym po powrocie z Rio de Ja-
neiro gdzie brał udział w mi-
strzostwach Brazylii.

Wkrótce gromadzą się ludzie
po raz drugi; tym razem bieg
odbywa się pomiędzy S. Jose
dos Pinhaes i Kolonią (dwa kilo-
metry). Do biegu stanęło 7-miu
Junaków bez Sobocińskiego; fa-
worytem był młody i świetny
biegacz Józef Wiśnik, który nie
zawodzi i wygrywa po bardzo
pięknym biegu, pozostawiając
następnego Thucydesa o 200 me-
trów poza sobą. 3-cim był Wacław
Mizerkowski.

Z powodu niepełnego czasu,
ćwiczenia na otwartym powie-
trzu zostały zakończone i powró-
cono do zabawy, która ciągnęła
się bez przerwy aż do rana.
Podczas zabawy odbyły się

jeszcze na scenie piękne obrazy
atletów z Junaka, oraz deklama-
cje dzieci ze szkoły p. Grzyb-
czyka. Na zakończenie odśpiewał
kilka wesołych kupletów prez-
tow. Rolniczego p. Szczepański,
będąc rześcicie oklaskiwany.

Pod koniec zabawy opuścili
Junacy z prawdziwym smutkiem,
tak gościnne towarzystwo i tak
niepodobne do kurytybskich. Pre-
zesowi Junaka p. Sobocińskie-
mu powinszować należy za je-
go poświęcenie się i niezmo-
dowaną pracę nad podniesie-
niem sportu będącego dzisiaj

podstawą dzielności i zdrowotno-
ści młodzieży.

Wyróżmam życzenie, aby to
sympatyczne towarzystwo urzą-
dzało częściej takie występy po
kolonjach polskich w Paranie,
w celu pobudzenia do życia na-
szej gnuśnej młodzieży. Jak
jest pożytecznym tow. Junak
można się przekonać z tego, że
młodzież kolonii Aff Penna za-
mierza również utworzyć grupę
„Junaka“, z czego inne kolonie
polskie powinny brać przykład

M. K
Kurytyba 22 X 1929

NAJMILSZĄ NIESPODZIANKĘ SPRAWISZ SWOIM
KREWNYM I ZNAJOMYM W BRAZYLJI I W POL-
SCE JEŻELI ZAMÓWISZ DLA NICH GAZETĘ „Lud“

Rozmaitości.

KIEDY W AMERYCE KORZY-
STA SIĘ ZE SCHODÓW?

Pewien znany adwokat pary-
ski bawił niedawno w Nowym
Jorku i mieszkał w jednym z
hotelu-drapaczy nieba Korzystan-
do z windy sprawiło jednak
pewną przykrość paryżaninowi,
gdyż windy nowojorskie z nie-
szlachaną szybkością wjeżdżają
na dwudzieste piąte piętro, co
nieprzewidywalnym podobno
przyprawia o... morskie sensa-
cje. Po dwukrotnych podróżach
windą adwokat postanowił za-
niechęć tego sposobu jazdy i
pewnego ranka, wychodząc z
swego pokoju, udał się na po-
szukiwanie zwykłych schodów,
którymi począł spokojnie scho-
dzić na dół. Jednak i ten spo-
sób wydobycia się na ulicę ob-
fitował w silne sensacje, gdyż

PROSZEK NA ZŁODZIEI.

Znana jest pogawędka żarto-
bliwa, że, choć zająca chwycić,
trzeba mu soli nasypać na ogon.
Więc „proszek na złodziei“ wy-
gląda na coś podobnego. Tym-
czasem, rzecz się ma inaczej.
Oto jeden z defektywów londyń-
skich wynalazł proszek, do schwy-
tania złodzieja się przyczyniają-
cy. Wynalazek okazał się sku-
tecznym na temu celowi, aby
szukający wpadł na trop zło-
dzieja. Robiono z tem doświad-
czenia w londyńskiej szkole po-
licyjnej — Tak naprzykład,
był pewien nauczyciel, któremu
kilkakrotnie kradziono pieniądze
z szafy, choć szczerze zamknię-
tej. Na trop złodzieja nie mógł
wpaść Policja, zawiadomiona o
sprawie, użyła środka, wynale-
żonego przez defektywa, czyli
proszku. Posypano nim pieni-
dże papierowe i zamknięte do
tejże szafy. Proszek jest, oczy-
wiście, prawie niewidzialny, do-
piero później zabarwia przed-
mioty na niebieskawo, które moż-
na tylko usunąć za pomocą wo-
dy. Miano poejrzenie, że zręcz-
nym a niewykrytym złodziejem
jest portjer. Po kilku dniach pie-
niądze znów zniknęły z zamknię-
tej szafy. Wtedy kazano portje-
rowi pokazać ręce. Były istotnie
zabarwione na niebiesko i to
barwa, pochodziła mogąc tylko
z proszku Złodziej przyznał się
i siedzi w więzieniu. Skradzio-
ne pieniądze odnaleziono.

Odiąd policja londyńska chwy-
ta się częściej tego środka, któ-
ry, w wielu wypadkach, okaza-
je się skutecznym.

ORYGINALNE PRAWO.
W Norwegii istnieje prawo,
na którego mocy śluby udziela.

Kopyta szewskie

Sprzedają się różnej miary i różnego typu kopyta szewskie od 500 reisów w górę za parę — CENY SĄ NISKIE.

Casa Ideal

CURITYBA — RUA JOSE BONIFACIO Nr. 9 (w pobliżu katedry)

Casa Vermelha

Eurico Fonseca & Cia.

Importowcy

Żelazstwo, naczynia kuchenne, szkło do okien, drut kolezasty, plugi, maszyny, farby, oleje, broń i amunicja, przyrządy rolnicze stolarskie i t. p.

Adres telegr.: VERMELHA — Caixa postal Nr. 56.

Rua José Bonifacio Nr. 127 — Curityba — Paraná

HAEMATOGEN D-RA HOMMELA

Słynne lekarstwo



rozpowszechnione po całym świecie już od 35 lat działa znakomicie przeciw: Anemii, Sklerozie, Suchości, Malarji — Neurastenji, febrze, grypie, zapaleniu płuc, sakariatyzie, odrze, chorobom kobiecym, skrofutoni, astenji i t. d.

Lekarstwo **Haematogen**

D-RA HOMMELA działa zawsze z zupełnym skutkiem.

Spróbuj, a powiesz Panie, że piwo POMBA jest najlepszym w Paranie.

Jest do sprzedania

ziemia w lotach w dobrym położeniu w muicyppium Guarapuava.

Sprzedają się ziemie w lotach i domy w dobrym stanie i w dobrym położeniu w mieście Prudentópolis.

Sprzedają się ziemie w lotach i domy w dobrym położeniu w mieście Guarapuava.

Sprzedają się ziemie w Fregueza — Herval — Município e Comarca de Guarapuava.

Informacji udziela właściciel:

Viuva Alfredo da Silveira
Rua Afonso de Camargo N. 16
Prudentópolis

Apteka Tell

DROGARIA

Sigel Etzel & Cia

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.

Vermicida Tell wróg robaków i glist **Farby Tell** najlepsze do farbowania ubrań i sukienek.

Fermento Tell ekonomiczne drożdże do ciasta i nalebki.

Recepty lekarskie załatwia się szybko i sumiennie.

DR. VIEIRA DE ALENCAR.

Praktykował w paryskich berlińskich szpitalach **Klinika Chirurgiczna**. Leczy choroby kobiece i drogi moczowe. — **Diatermia i Raio Ultra Violeta.**

Konsultorium: Rua 15 de Novembro drugie piętro (Pharmacia Sanitas) N 85-89. — Telefon, 1162 — od 10—11 i od 3—5.

Rez. Avenida Iguaçu 105 — Telefon 1023.

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofuty
bubony
chOROBY kobiece
cierpienie z uszów
wywłóka
flatuła
raka syfistycznego
pryszcze
biłe upławy
wrzody i narośle
świerzb
reumatyzm
plamy skórne
niedomagania wątroby,
ból w pierśsiach
narcisła na kościach
pulsowanie tętna
i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi.

Wielce skuteczny środek czyszczący krew.

Czy zapłaciłeś już za „Świat Parański“?

Polski Hotel BRASIL

położony w pobliżu dworca kolejowego Piękne i wygodne pokoje wyjątkowo muje się z utrzymaniem. — Przyjmuje się stolowników. Obiady wysyła się do domu. W każdym czasie są do nabycia ciepłe i zimne potrawy, oraz doborowe trunki i szarasko. Kuchnia doskonała. Ceny od 6\$ do 15\$ dziennie; na dłuższy czas bierze się taniej. Automobila na dożec. Telefon 822 — Rua Floriano Peixoto 98. — Curityba.

Właściciel: Leopold Rejniak

APTEKA

HUMANITARIA — DROGARIA

Rua Dr. Trejano Reis N 3 — Curityba
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.

Recepty lekarskie załatwia się szybko i sumiennie.

POLSKI ZAKŁAD

Jubilersko — Zegarmistrzowski — ANEL

Kazimierza Wojnarowskiego

Rua Ebano Peixoto N 19
przyjmuje zegarki, zegary i wszelką biżuterję. Wykonuje naprawy z gwarancją szybko i tanio.

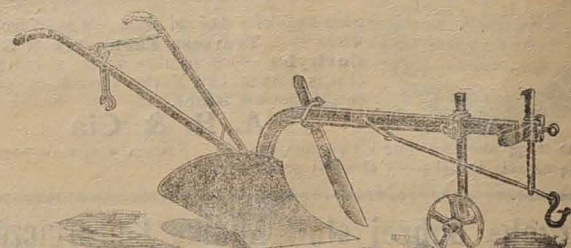
Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N 25 — Curityba.

Specjalność: operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothora x przy osobach cierpiących na płaca. — Nowoczesny aparat Roetgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra fioletowe, promienia jonizacyjne, Zystokopja i t. d. — Przyjmuje od godziny 10-ej do 11 ról od 1—5.



PRAKTYCZNE NAJROZUMNIEJ ORZĄDZA ZIEMIĘ
PŁUGI SĄ WE WIELKIM WYBORZE

CASA METAL

CURITYBA, Rua 15 de Novembro 44 — Caixa Postal 140

VANADIOL Grande Tónico Phosphatado

Czyszcza krew i wzmacnia nerwy.

Co dzień wydają się recepty na to lekarstwo medycy Brazyliji i Argentyny, mianowicie profesorowie: Dr. Miguel Conto, Austregésilo, Juliano Moreira, Rocha Faria, Rubião Meira, Dr. Diogo Faria, Dr. Walter Seng, Dr. Luc. Guaberro skoteż i inni lekarze.

ne są przez urzędy stanu cywilnego tylko takim dziewczętom, które wykazały się mogą świadectwem odpowiednim, że umieją gotować.

KSIĄŻE PRUSKI ROBOTNIKIEM U FORDA

W zakładach Forda w Buenos Aires pracuje jako mechanik niejaki Fryderyk Hohenzollern, książę pruski, swego czasu pretendent do tronu niemieckiego, a obecnie pretendent do majątku książęcego. Książę krwi otrzymuje za swą pracę wynagrodzenie w wysokości 2 dolarów 97 centów dziennie.

ZAGŁADA CEDRÓW LIBAŃSKICH

Legendarne drzewa Ziemi Świętej, cedry na Libanie, istnieją już tylko w 7 miu okazach, które pochodzą jakoby jaszczke od owych smukłych drzew wspominanych w pismach króla Jawida Zagładę swoją zawdzięczają cedry niszczytelkiemu pędowi pielgrzymów i furystów, którzy nie umieją się powstrzymać od wyrzynania na korze drzew swoich inicjałów lub też oalkowitych nazwisk. Pragnąc jaknajdłużej zachować te ostatnie okazy cedrów, wznoszące się na najwyższym szczycie Libanu Dahr-el-Kalib, władze miejscowe postanowiły otoczyć je wysokim murem i utrzymywać przy nim siałą straż.

KUPI SOBIE AUTO ZA AMERYKANSKIEGO CENTA

Pan John Jacobs, obywatel miasta Bloomfield w Stanach Zjednoczonych kupił sobie auto.

Wypadek ten stał się ważnym zdarzeniem w dziejach owego miasta, nie dlatego, żeby auto było tam osobliwością, bo co drugi amerykańnik posiada dziś własną maszynę i nie dlatego, ażeby p. John Jacobs sprawił sobie samochód szczególnie drogi, gdyż kupił go za 625 dolarów — ale dlatego, że p. John Jacobs całą sumę za samochód musiał zawieźć do sklepu rzecznicami taczkami, na których znajdowały się worki od cukru, wypełnione jedno-centowymi monetami miedzianymi, w ogólnej sumie 62 500 centów.

Pan John Jacobs mógł sumę centów zamienić na banknoty, ale to było właśnie jego dumą i dumą miasta Bloomfield, ażeby ją uiszczyć w pierwotnej formie, w jakiej ją zgromadził. Bo pan John Jacobs doszedł do autobonu centową oszczędnością. Jest on bowiem w Bloomfield strażnikiem tak zwanej „mamki automobilowej“, to jest rezerwoaru z benzyną, a obsługują przez tą cudzą automobile, marzył ustawicznie, a bezpłodnie, o własnym samochodzie.

Aż wreszcie padł na pomysł genialny. Postanowił codziennie z poborów swoich wyciągać wszystkie jednocentowe sztuki i odkładać na auto. Kiedy się ich zebrało tyle, że wypełniły przeznaczony do tego pudełko po cygarach wysypał je do worka i zaczął je używać do kupienia pułdka od cygar. W ten sposób doszedł do po-

żądaney sumy 625 dolarów, a zjechawszy z nią taczkami przed skład autobonu, i powrotem dumnie odjechał już własnym automobilem.

NIEDZIELA NIE JEST DLA SPORTÓW.

W Anglii w mieście Leeds rada miejska wydała dekret, że na placach miejskich w niedzielę nie wolno urządzać żadnych zawodów, ani ćwiczeń sportowych, ze szczególnem obosirzeniem tego zakazu w stosunku do młodzieży szkolnej.

Jakkolwiek sport jest bardzo dobry dla młodzieży, to jednak żadną miarą nie można pozwolić, ażeby młodzież w niedzielę oddawała się sportom i wycieczkom z naruszeniem przykazania kościelnego; często bowiem organiazoży urządzają wycieczki w godzinach nabożeństw.

BRACIA-BLIŹNIĘTA, KTÓRYCH NIE MOŻNA ODRÓŻNIC

Na jeden z uniwersytetów amerykańskich powszechnie zaciekawienie budzą dwaj bracia-bliźniacy, Nip i Tuck Taeter'owie, których śmiało można nazwać sobowtórmi samych siebie. Bracia są do siebie tak podobni, że mogą w każdej okoliczności uchodzić jeden za drugiego i bezzwroczenia niczyjej uwagi zastępować się nawzajem. Profesorowie oraz koledzy bliźniaków przez dłuższy czas starali się zapoznać bliżej z odrębnościami braci. Byli przekonani, że im się to udaje, wkrótce złudzenia ich rozwiły się. Obecnie, mówiąc o którymkolwiek z bliźniaków, określają ich ogólnikowo-

mianem „jednego z braci Taeter'ów. Jeżeli Nip lub Tuck zdadzą egzamin albo odznaczają się w zawodach sportowych, obydwa przyjmują życzenia. Przyjaciele ich twierdzą, że żaden z bliźniaków nie odmawia zaproszeniu na zawody lub w gościnie, ponieważ zawsze może zastąpić jeden drugiego, a napewno nikt nie zauważy zamiany.

Wesoły kącik.

NIE UMIE PO ANGIELSKU.
— Patrzno! Ten Anglik zgubił portfel.
— Biegnij za nim i oddaj mu go.
— Niemożliwe! Nie umiem ani słowa po angielsku.

PRZYTOMNOŚĆ UMYŚLU.
Pan do sohwytanego wlamywarca: — Stój! — co tu robisz?
Wlamywarca: — Ach, przepraszam, że przeszkadzam! Ale gdy się teraz czyta o kradzieżach włamaniach, — to — to... ja się chciałem tylko przekonać, czy... u pana też wszędzie porządnie jest pozamykane...

„Oświata“

poleca następujące książki:
Sienkiewicz, Trylogia, broszur. 24\$000
oprawa 40\$000
W pustyni i puszcy 6\$000
Krzyżacy, broszurowana, 7\$000
Sienkiewicz, Que Vadis, nowa wydanie broszurowane 10\$000
Sienkiewicz, stara wydanie broszurowane 8\$000
Konieczny, Szkoła kroju — dzieło zawodowca krawców 38\$000
Jerzy Ostrowski, Ziemia Świętego 18\$000
Kryzys (Brazylija) Ochrońca-Monatawa, Uniwersalna 30\$000
książka kucharska
Schreiber, Przewodnik stolarski 7\$000

ADWOKACI

Prof. Dr. Fr. R. de Azevedo Macedo
Dr. Jaymes Portugal Macedo
Biuro: Rua 24 de Maio N 38
CURITYBA

Fluxo Sedatina

usuwa kłki i bólesci przy wydzieleniu moczcu także i u kobiet w stanie odmiennym i to w ciągu dwóch godzin.
Fluxo Sedatina leczy szybko i skutecznie wszystkie choroby kobiece.
Fluxo Sedatina używają z dobrym skutkiem w zakładach położniczych i domach zdrowia.
Dozwolone przez Urząd Zdrowia z São Paulo pod N. 196 z 15-go marca

RESTAURACJA

Deposito Atlantica
Rua Ma. Floriano Peixoto N 83
róg Praça Carlos Gomes
Smaczne obiady i kolacje, ciepłe obiady według życzenia klientów. Co dzień i pierwszorzędne pieczywo. Zawsze świeży szops Atlantica.

CASA DE SAUDE „SÃO FRANCISCO“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua São Francisco N 25 — Curityba.
Specjalność: operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothora x przy osobach cierpiących na płaca. — Nowoczesny aparat Roetgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra fioletowe, promienia jonizacyjne, Zystokopja i t. d. — Przyjmuje od godziny 10-ej do 11 ról od 1—5.

KOMUNIKAT

Poszukiwane są za pośrednictwem Wydziału Konsularnego przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro, przez rodzinę względnie znajomych, następujące osoby:
1) Bekier Roman, wyjechał z Polski przed 17 laty.
2) Dziencioł Jan.
3) Erdmann Jakob, urodz. w 1805 r. przyjechał do Brazylii okrętem „Valdivia“ w maju 1929 roku.
4) Hudyna Onufry z żoną Marią, przyjechał w marcu 1928 roku.
5) Keruchen Hugo, lat około 30, syn Gustawa i Marii, rodem z Maska Mazowieckiego, przyjechał z Niemiec do Brazylii.
6) Łuczynski Wiktor, rodem z Plocka, przyjechał przed 40 laty.
7) Portasinski Władysław, lat około 60, przyjechał do Brazylii w 1884 roku i zamieszkiwał przez pewien czas w Stanie Rio Grande do Sul w miejscowości Vaccaria.
8) Wajngarten Alfred, rodem z Wolbronia, przebywał w Pelotas w Brazylii znajduje się od 4 lat.
Poszukiwani i każdy, kto posiada jakikolwiek wiadomość o miejscu pobytu poszukiwanych i ich losie, proszeni są o porozumienie się z Wydziałem Konsularnym przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro, Rua Seander Vergauro, 197.
Kierownik Wydziału Konsularnego
St. Głuski

Pijcie tylko piwo prawdziwej marki „BODE“ BOCK - BIER z ATLANTYKI